

OBSAH

Předmluva	7
1. Ekonomie, politika a hospodářská politika	9
1.1 Prostředky, cíle a hodnotová neutralita	9
1.2 Ekonomové jako opozice vládců	9
1.3 Ekonomové ve službách vlády	11
1.4 Vláda jako aktivní hráč	12
1.4.1 Zájmové skupiny jako hnací síla nárůstu přerozdělování	19
1.5 Státní aparát jako zájmová skupina	23
1.6 Nemožnost ekonomické kalkulace	27
1.7 Zkrácení rozhodovacího horizontu	28
1.8 Výsledek rozložení zájmů	29
1.9 Reformy hospodářské politiky	30
1.10 Konstituční ekonomie	31
1.11 Paralely mezi trhem a politikou	32
2. Fiskální politika a veřejný sektor	36
2.1 Velikost veřejného sektoru	36
2.2 Daně a ekonomický růst	38
2.3 Lafferova křivka a dopady úprav daní	43
2.4 Alokační funkce fiskální politiky	44
2.5 Stabilizační funkce fiskální politiky	47
2.6 Vládní selhání v oblasti stabilizační politiky	49
2.7 Distribuční funkce	50
2.8 Daně z důchodu, zisku a spotřeby	53
2.9 Deficity veřejných financí	57
2.10 Shrnutí	58
3. Měnová politika	60
3.1 Měnová politika v rukou státu	60
3.2 Cenová stabilita, nezávislost centrální banky, omezená role peněz a prognózování	62
3.3 Nezávislost centrální banky	65
3.5 Omezená role peněz	69
3.6 Inflační prognóza	73
3.7 Inflační cílování	76
3.8 Plnohodnotné peníze jako pravidlo měnové politiky	78
3.9 Peněžní cílení: pravidlo stabilního růstu peněžní zásoby	82
3.10 Fixní kurz jako pravidlo měnové politiky	88
3.11 O sile pravidel při provádění měnové politiky	90

4. Hospodářská politika vůči zahraničí: Mezinárodní obchod a mezinárodní pohyb pracovních sil	93
4.1 Obchod národní a mezinárodní	93
4.2 Obchodní politika a protekcionismus	95
4.3 Protekcionistické nástroje obchodní politiky	96
4.3.1 Cla	96
4.3.2 Kvóty	97
4.3.3 Ostatní obchodní překážky	97
4.4 Důsledky protekcionismu	98
4.5 Populární mýty	101
4.5.1 Ochrana pracovních míst a zvyšování zaměstnanosti	102
4.5.2 Ochrana před dumpingem a dotovanými cenami	104
4.5.3 Obavy z deficitu obchodní bilance	107
4.5.4 Nutnost reciprocity	109
4.6 Politický proces	111
4.6.1 Koordinace voličů	111
4.6.2 Koncentrace zisků, rozptýlenost nákladů	112
4.7 Cesta k racionální obchodní politice	113
4.8 Migrace pracovní síly: obchod naruby	114
4.9 Globalizace	116
4.10 Závěr	117
5. Strukturální a regionální politika	118
5.1 Strukturální politika	118
5.2 Strukturální politika při rostoucích výnosech z rozsahu	120
5.4 Strukturální politika a argumenty „nedospělých odvětví“ a „učení se ze zkušenosti“	124
5.5 Investiční pobídky	126
5.6 Zájmové skupiny a informace v oblasti strukturální politiky a investičních pobídek	127
5.7 Regionální politika	130
5.8 Role transakčních nákladů	134
5.9 Dopady regionální politiky	138
5.10 Shrnutí	139
6. Politika ochrany spotřebitele	140
6.1 Historie a definice ochrany spotřebitele	140
6.2 Nerovné postavení spotřebitele	144
6.2.1 Státní paternalismus	144
6.2.2 Informační nerovnost	145

6.3	Nástroje politiky ochrany spotřebitele	148
6.4	Cenová regulace a politika ochrany spotřebitele	149
6.5	Politické souvislosti politiky ochrany spotřebitele	154
6.6	Tržní mechanismy ochrany spotřebitele	163
6.7	Závěr	172
7.	Ochrana hospodářské soutěže	175
7.1	Úvod	175
7.2	Teoretické koncepce.	176
7.2.1	Ordoliberální přístup	177
7.2.2	Institucionální ekonomie	178
7.2.3	Neorakouský pohled	179
7.2.4	Optimální intenzita soutěže	180
7.2.5	Neoklasická svobodná soutěž	180
7.2.6	Harvardská škola	181
7.2.7	Chicagská škola	182
7.3	Základní pojmy	184
7.3.1	Tržní struktury	184
7.3.2	Tržní koncentrace	187
7.3.3	Omezení soutěže	189
7.3.4	Intenzita soutěže	190
7.3.5	Vládní selhání	190
7.4	Antimonopolní legislativa.	191
7.4.1	Česká republika	195
7.5	Antimonopolní politika	196
7.5.1	Česká republika	200
7.6	Závěr	201
8.	Hospodářská politika v oblasti ochrany duševního vlastnictví.	204
8.1	Nehmotné statky a trh.	204
8.2	Duševní vlastnictví	209
8.3	Autorské právo	211
8.4	Průmyslová práva	214
8.5	Obchodní tajemství	220
8.6	Ekonomický smysl	221
8.7	Závěr	225
9.	Hospodářská politika v oblasti trhu práce.	226
9.1	Trh práce	226
9.2	Minimální mzda.	228
9.3	Mzdová regulace	233

9.4	Odbory	236
9.5	Regulace pracovní doby a dovolených	238
9.6	Opatření proti diskriminaci na trzích práce	241
9.7	Ochrana pracovníků před propouštěním	247
9.8	Podpory v nezaměstnanosti	250
9.9	Některá opatření aktivní politiky zaměstnanosti	253
9.10	Bezpečnost práce	255
9.11	Shrnutí	258
10.	Hospodářská politika v oblasti životního prostředí	260
10.1	Východiska hospodářské politiky v oblasti životního prostředí	260
10.2	Podstata chybných predikcí	262
10.3	Princip udržitelného rozvoje	264
10.4	Ekonomický růst a životní prostředí	265
10.5	Důvody regulačních opatření	267
10.6	Vlastnictví a tragédie obecní pastviny	269
10.7	Hospodářská politika v oblasti životního prostředí ČR	271
10.8	Nositelé, principy, cíle a nástroje politiky životního prostředí	274
10.9	Hospodářská politika ČR v oblasti lesnictví a energetiky	276
10.9.1	Biomasa	277
10.9.2	Ochrana přírody	279
10.10	Oblast energetiky	280
10.11	Závěr	281
11.	Penzijní systémy a jejich reformy	283
11.1	Základní terminologie	283
11.2	Průběžný systém – základní principy	285
11.3	Redistribuce v průběžném systému a jeho krátkodobé nerovnováhy	287
11.4	Fondový systém – základní principy	289
11.5	Srovnání PAYG a fondového systému – tzv. Aaronovo pravidlo	292
11.6	Srovnání PAYG a fondového systému – administrativní náklady a regulace	296
11.7	Změna financování penzijního systému	298
11.8	Systém fiktivních účtů (NDC systém)	301
11.9	Shrnutí	302